

Eitem: 09

Teitl: Strategaeth Gwirfoddoli

Gweithredu / Action required	I'w ystyried a'i gymeradwyo gan y Bwrdd
Amseru / Timing	Arferol
Argymhelliad / Recommendation	Cymmeradwyaeth
Risg / Risk	<p>Bydd anallu i recriwtio a chadw gwirfoddolwyr yn effeithio ar ein cyrhaeddiad gweithredol ac yn cyfyngu ar y lefelau ymgysylltu y gallwn eu cyflawni'n effeithiol. Mae hyn wedi'i gynnwys yn y cofrestrau risg corfforaethol a rhanbarthol.</p> <p>Mae perygl diwylliannol ac enw da os nad yw ein gwirfoddolwyr presennol yn cael eu buddsoddi'n briodol, yn ymgysylltu ac yn datblygu, yn gyson ledled Cymru, er mwyn cefnogi eu cyfranogiad.</p>
Cyllid / Finance	Mae effeithiau ar gyllid gan fod y cynllun gwirfoddolwyr yn ymrwymo Llais i gomisiynu a chaffael gwasanaethau a chynnyrch. Mae hyn o fewn y gyllideb a rhoddir cyfrif amdano yn y rhagolygon.
Amcan Cynllun Corfforaethol / Corporate Plan Objective	<p>5. Tyfu a gwella fel sefydliad:</p> <p>Amcan y Cynllun Strategol - Cynnwys a buddsoddi yn ein pobl (staff a gwirfoddolwyr): Datblygu mwy o ffyrdd i'n pobl chwarae rhan weithredol yn nyfodol y sefydliad.</p> <p>Amcan Cynllun Blynyddol 24/25: Cyflwyno ein strategaeth wirfoddoli, gan wneud gwirfoddoli gyda ni hyd yn oed yn fwy gwerth chweil ac yn fwy dylanwadol. Creu mwy o gyfleoedd i wirfoddoli na'r llynedd a mwy o gyfleoedd i ddatblygu.</p>

Ecwiti, Amrywiaeth a Chynhwysiant / Equity, Diversity & Inclusion	Mae IIA a DPIA wedi'u cwblhau
Cyfathrebu / Communications	Ticiwch un o'r blychau canlynol os bydd y gweithgaredd hwn yn cael effaith ar: Mewnol: ein pobl ☒ Allanol: ein cwsmeriaid/partneriaid/rhanddeiliaid ☒ Allanol: enw da ein sefydliad ☒
Cymeradwyaeth / Approval/Clearance	Ben Eaton, Cyfarwyddwr Ymgysylltu Strategol a Chyfathrebu
Trafodaethau/ Penderfyniadau Blaenorol / Previous discussions/decisions	Trafodaethau rheolaidd gyda Thîm Arwain, a chytundeb wedi'i geisio. Darparwyd adborth gan wirfoddolwyr i gyfrannu at ddatblygiad y Strategaeth Gwirfoddoli.
Awdur/ Cyflwyno / Author/presenting	Ben Eaton, Cyfarwyddwr Ymgysylltu Strategol a Chyfathrebu
Dyddiad / Date	24 Gorffennaf 2024
Cefndir	
<p>Mae Strategaeth Gwirfoddoli Llais wedi cael ei datblygu dros y 15 mis diwethaf gydag ymgysylltiad a chyfranogiad gan ystod eang o randdeiliaid. Tra'n cael ei datblygu mae'r rhaglen datblygu gwirfoddolwyr wedi parhau.</p> <p>Ffocws y gwaith fu rhoi'r prosesau a'r dogfennau craidd ar waith sy'n ein galluogi i ymuno, eu hyfforddi a chyfathrebu â nhw:</p> <p><u>Gwaith a Gwblhawyd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth o ddisgrifiadau rôl hyblyg • Proses recriwtio glir, ddiffiniedig • Polisi a phroses ar gyfer gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd • Proses ar gyfer cardiau adnabod • Rhaglen hyfforddiant sefydlu interim 	

- Ffurfiâu gweinyddol eg. Treuliau, perthynas agosaf, rôl(au), ymrwymiad amser
- Cronfa ddata Cymru gyfan
- Cyfathrebu rhanbarthol / gweithdai / diwrnodau datblygu
- Adolygwyd polisïau allweddol gan gynnwys diogelu, treuliau, safonau ymddygiad
- Mae gwirfoddolwyr yn gallu cymryd rhan ar draws yr holl rolau a nodwyd lle maent wedi nodi dewis
- Mae llawlyfr gwirfoddolwyr wedi'i ddylunio.
- Canllaw gwybodaeth dwy dudalen i gefnogi gwirfoddolwyr newydd a phresennol ymhellach i ddeall eu rôl
- Sesiwn ar-lein gwirfoddolwyr i ymgysylltu â'r asesiad diwylliannol a gwaith datblygu (diwylliant, gweledigaeth, ymddygiadau cenhadaeth)
- Mae teclyn Deallusrwydd Artiffisial o'r enw Synthesia wedi'i gaffael, bydd hwn yn darparu llwyfan arall i gyflwyno dysgu arloesol a fideos gwybodaeth
- Dathlodd Llais ei gwirfoddolwyr yn ystod Wythnos Gwirfoddolwyr ym mis Mawrth.
- Mae fideo hyrwyddo o beth yw gwirfoddoli i Llais wedi'i gaffael. Nod y fideo yw rhoi gwybod i ddarpar wirfoddolwyr sut brofiad yw gwirfoddoli gyda ni a dathlu ein gwirfoddolwyr presennol.
- Mae ymgyrch farchnata a recriwtio wedi'i chaffael ac fe'i darparwyd ym mis Mawrth. Roedd yr ymgyrch yn canolbwyntio ar geisio cyrraedd cymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol a gwella amrywiaeth ein gwirfoddolwyr. Mae disgwyl yr adroddiad gan Golley Slater yr wythnos gyntaf ym mis Awst.
- Mae'r cyflwyniad sefydlu interim wedi'i ddatblygu'n gyflwyniad mwy rhyngweithiol y gall gwirfoddolwyr ei wyllo pan fydd yn gyfleus iddynt.
- Rhaglen hyfforddiant gofal cymdeithasol dwys ar gyfer gwirfoddolwyr i helpu i gefnogi eu dealltwriaeth o'r sector gofal cymdeithasol.

Gwaith ar y gweill:

- Mae cynllun cyfathrebu gwirfoddolwyr yn cael ei gynhyrchu ochr yn ochr â chynlluniau cyfathrebu allanol a mewnol er mwyn sicrhau bod gwirfoddolwyr yn cael eu hintegreiddio a'u cynnwys yng ngwaith strategol Llais. (Cwblhau - Medi 2024)

- Mae nifer o'r dogfennau a restrir yn aros i gael eu cyfieithu (Cymraeg a Hawdd ei Ddarllen) (Cwblhau – parhaus)
- Mae modiwlau dysgu wedi'u cytuno (i gynnwys e-ddysgu) ac yn cael eu datblygu a'u cynhyrchu ar hyn o bryd (cwblhau Medi 2024)
- Mae datblygiad mewnwyd ar gyfer gwirfoddolwyr ar fin mynd yn fyw (cwblhau Gorffennaf 2024)
- Datblygiad pellach o'r rhaglen wirfoddoli 24/25 yn seiliedig ar gynnwys y strategaeth. Rhai o'r meysydd ffocws fydd denu pobl iau i wirfoddoli gyda ni, digwyddiadau cyfathrebu ac ymgysylltu gwell ac amlach ar gyfer gwirfoddolwyr, datblygu staff sy'n gweithio agosaf at wirfoddolwyr, a pharhau i ddatblygu ein gwerthoedd, ein hymddygiad a'n diwylliant.

Rydym yn ymwybodol i rai aelodau blaenorol o CIC fod y newid i wirfoddoli Llais wedi bod yn newid mawr ac nid yw addasu i'r cyfrifoldebau newydd bob amser wedi bod yn glir ac wedi'i ddeall yn dda. Rydym yn hynod ddiolchgar i'r gwirfoddolwyr hynny sydd wedi aros gyda ni drwy'r ansicrwydd wrth i ni osod y sylfeini ac am y ffordd hyblyg y mae llawer wedi ymgymryd â'u rolau newydd.

Mae'r strategaeth wirfoddoli ynghlwm ac yn adlewyrchu ac yn cyd-fynd â chynllun strategol 3 blynedd y Sgwrs Genedlaethol.

Manylion / Detail

Mae'r strategaeth wirfoddoli arfaethedig amgaeëdig ar gyfer Llais Cymru yn anelu at ail-ddychmygu gwirfoddoli o fewn ein sefydliad, yn seiliedig ar wybodaeth a gasglwyd dros ein 15 mis cyntaf o fusnes. Mae'r mewnwelediadau wedi'u casglu o'n 100 diwrnod cyntaf o waith, yn uniongyrchol gan wirfoddolwyr, o staff, cyfarfodydd Bwrdd, a mewnbyn gan sefydliadau eraill .

Trosolwg o'r Strategaeth Gwirfoddolwyr:

Nod y strategaeth wirfoddoli arfaethedig yw ail-ddychmygu gwirfoddoli yn Llais Cymru, gan ei wneud yn fwy cynhwysol, yn fwy dylanwadol, ac yn cyd-fynd â'n nodau sefydliadol. Trwy ganolbwyntio ar y nodau strategol hyn, gallwn greu rhaglen wirfoddoli sydd o fudd i'n sefydliad a'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu. Mae'r strategaeth hon yn ddogfen fyw, sy'n agored i'w haddasu a'i gwella wrth i ni barhau i ddysgu a thyfu.

Mae'r strategaeth yn cydnabod y bydd gwirfoddolwyr yn gwella ymhellach yr hyn a wnawn yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol o ran ymgysylltu, cynrychioliadau, eiriolaeth cwynion a chyfathrebu a hyrwyddo ein gwasanaethau. Mae'n egluro bod popeth a wnawn yn gysylltiedig â'n gweledigaeth o system iechyd a gofal cymdeithasol lle mae pobl yn cael y gwasanaethau sydd eu hangen arnynt mewn ffordd sy'n gweithio orau iddynt ac sy'n barod ar gyfer beth bynnag a ddaw yn y dyfodol. I wneud hyn bydd ein holl weithgarwch yn cysylltu'n ôl ag un o'n pum nod strategol:

1. Gyrru sgwrs genedlaethol am ddyfodol gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.
2. Gwthio am wasanaethau sy'n bodloni anghenion pawb.
3. Cydweithio'n well.
4. Helpu pobl a gwasanaethau i ddefnyddio technoleg mewn ffyrdd sy'n gweithio iddyn nhw.
5. Tyfu a gwella fel sefydliad.

I helpu i wneud hyn yn realiti mae gan y strategaeth wirfoddoli 5 nod:

- **Diwylliant newydd o wirfoddoli** : Adeiladwch ddiwylliant sy'n adlewyrchu ein gwerthoedd, gan sicrhau bod gwirfoddolwyr yn teimlo'n barod ac yn cael eu gwerthfawrogi.
- **Gwneud gwahaniaeth**: Darparu gwirfoddolwyr gyda'r offer, cyfleoedd, a chydabyddiaeth i gael effaith sylweddol.
- **Bod yn rhan o rywbeth mwy** : Meithrin ymdeimlad o berthyn a chymuned ymhlith gwirfoddolwyr.
- **Galluogi Cymunedau**: Arfogi gwirfoddolwyr i ysbrydoli cymunedau lleol i leisio eu barn a chymryd rhan yn y gwaith o lunio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol nawr ac yn y dyfodol.
- **Gweithredu ar sail mewnwelediad**: ceisio ac ystyried adborth gan ein gwirfoddolwyr i wneud penderfyniadau sy'n cael effaith gadarnhaol.

Yn olaf, mae'r strategaeth yn esbonio pam mae gwirfoddolwyr yn bwysig i ni a rhai o'r ffyrdd y mae gwirfoddolwyr yn cefnogi ein gwaith, megis:

- **Cyrhaeddiad Ehangach**: Mae gwirfoddolwyr yn ymestyn ein llais a'n dylanwad, gan helpu i gasglu profiadau a mewnwelediadau amrywiol.

Eich llais mewn iechyd | Your voice in health
a gofal cymdeithasol | and social care

- Cysylltiad Cymunedol: Mae gwirfoddolwyr yn ein cysylltu ag anghenion lleol ac yn meithrin ymddiriedaeth o fewn cymunedau.
- Ysbrydoliaeth a Gwybodaeth Leol: Mae gwirfoddolwyr yn dod ag angerdd, gwybodaeth leol, ac ymrwymiad hirdymor i'w hardaloedd.
- Amrywiaeth: Mae sylfaen gwirfoddolwyr amrywiol yn sicrhau bod pob llais yn cael ei glywed a'i gynrychioli.

Gofynnir i'r Bwrdd ystyried y strategaeth ac, os yw'n fodlon, cytuno i'w chyhoeddi.